

Rapport från ledamöter i Kommunala Pensionärsrådet (KPR) SPF:s Seniorers föreningar i Gävle för år 2025

Rådet organiseras av kommunstyrelsen och ordförande är Jörgen Edsvik under innevarande mandatperiod. Antalet ledamöter som representerar pensionärerna är 18 personer från samtliga pensionärsorganisationer. Från SPF är ordinarie ledamöter Bo Bergstad, Ankaret, Catharina Hedin, Gavle och ersättare Bengt Lindqvist, Rudan och Annika Blomberg, Gavle. Sex sammanträden har hållits under året. Därutöver sker samråd med övriga pensionärsorganisationer inför varje KPR möte.

Som komplement till KPR:s protokoll, vilka är sökbara på gavle.se, gör vi här ett urval av områden, som har behandlats under året.

År 2024 inleddes med krav på stora besparingar, 40 mkr, för alla verksamheter. Det frivilliga nagelfors särskilt. **Träffpunkterna** på Brunnsgatan och på Kaplansgatan var i fara, vilket hade slagit hårt mot många äldre.

Då gjordes en ansökan om statsbidrag, vilket löste det akuta problemet för 2025. Flera pågående projekt på temat träffpunkter pågår. Som bas är befintligt äldreboende och äldre i närområdet, som bjuds in att delta i aktiviteter på det särskilda boendet. Först ut är Selggrensgården, som har haft program hela sommaren och hösten. En samverkan för genomförandet är att både personal i hemtjänst och på särskilt boendet ser möjligheter. Kontakter knyts med föreningar i närområdet. Ett bra initiativ med tanke på den nya socialtjänstlagen från 1.7.25 som trycker mycket på det förebyggande arbetet.

Boendeplan för särskilt boende uppdateras två gånger årligen. Den omfattas även av sparbeting. Tomma lägenheter har funnits under hela året i varierande antal. Siffror 31mars 1218 lgh, 1775 boende/(både externt och egenregi) 43 tomma lägenheter. 27 personer i kö och en kötid får vara högst en månad. Under 2025 avvecklades Vinddragets äldreboende.

Som det ser ut fn har Gävle kommun tillgång till lgh fram till 2028, om samma utveckling av gruppen 65 +. Nya lägenheter finns att tillgå, om behov uppstår, genom privata entreprenörer, bygglov redan beviljat, i Hagaström för Vardaga. Flera tomter är reserverade för Gävle kommun i olika områden och en privat entreprenör har mark i Strömsbro.

Trygghetsboenden är ett behov som vi ledamöter i KPR framfört vid ett flertal tillfällen under åren, men fått dålig respons hos Gavlegårdarnas ansvariga för

lägenhetsplanering . I första hand följer Gavlegårdarna kommunens ägardirektiv, affärsplan, bostadsförsörjningsprogram och handlingsplan för äldrevänlig kommun. Vi har fått information om ersättningsboendet Stigslund, som var 40 lgh, och som ev blir sk sällskapsboende dvs yngre och äldre delar sällskapsrum och kök, i övrigt egen lgh. Problem idag är att finansiering av värdinna, som är obligatorisk, ej klarats ut. Uppdraget kvarstår för omvårdnad att minska antalet lägenheter i särskilt boende. Arbetsgrupp ska tillsättas, vi har framfört intresse från SPF att delta.

Socialtjänstlagen 1.7.25 ger möjligheter till insatser utan biståndsbeslut i hemtjänsten. Exempel insatser utan individuell prövning: anhörigstöd och anhöriggrupper, Träffpunkter för seniorer, Uppsökande samtal och hälsosamtal, Äldrelots och Tygghetslarm

Information lämnas från regionens samordnare för **hjälpmedelsförsörjning** vad som gäller egenvårdsprodukter som kan förskrivas under en behandlingsperiod. Bedömning görs av arbetsterapeut eller fysioterapeut när det gäller behov. Ett medicinskt behov ska finnas för att erhålla rullstolar, rollatorer etc som är kostsamma. Det gäller även skor eller särskilda sulor. En hjälpmedelsförskrivningsavgift tillkommer. Oro bland många då HjälpSAM butiken ska stängas.

En **Beredskapsvecka** har genomförts med olika aktiviteter för att stärka kunskap och förberedelser inom organisationen. Information skickades till chefer och nämndspolitiker om planerade övningar och utbildning. Ex övning i skyddsrum för fastighetsägare, reservkraftstester genomfördes på boenden och provning av "krismat". Informationsinsatser på biblioteken i Andersberg och Agnes i frågor om hemberedskap.

Erfarenheterna överlag positiva. Planer pågår redan för en Beredskapsvecka 2026, statsbidrag söks.

Nära Vård

En granskning har genomförts av konsultbolaget PWC med focus på samverkan kring undvikbar slutenvård för äldre, särskilt hur samarbetet och styrning av samverkan fungerar, för att förhindra inskrivning eller återinskrivning på sjukhus. Utredningen påvisar att det brister hos både regionen och kommunen, trots flera lagregleringar som ställer krav på samverkan inför utskrivning från slutenvården. Syftet med lagarna är att få en sammanhållen vård för patienter,

som kräver insatser från flera aktörer. Iakttagelser under granskning och förbättringsområde är: läkartillgång dygnets alla timmar, ffa utanför kontorstid som påverkar möjlighet till god vård i hemmet, överenskommelse mellan RG och kommunen saknas för personer med omfattande vård i hemmet. Mobilt team finns endast kontorstid. Samverkansforum; Teamträffar , förstärkt samverkan, Länsledning. Är kommunen felfri? Följande förbättringsområden: fast vårdkontakt, individuella planer, riskbedömningar, förbättra teamträffar ffa hemtjänst samt Primärvård, höja kompetensnivå för omvårdnadspersonal, förbättra uppföljning av rutiner. Samlad bedömning – inte helt ändamålsenligt arbete! Säkerställ: att avtal och överenskommelser efterlevs, aktuella överenskommelser avseende läkarmedverkan i ordinärt boende, tillse att äldre med behov av sjukvård i ordinärt boende eller särskilt boende får den tillgång till läkarkompetens som är motiverad efter behov, för att undvika slutenvård när den inte är nödvändig, tillse att det finns rutiner och utbildningsinsatser för att stärka enhetliga arbetssätt. Utbildningsinsatser bör ske i samverkan.

POG-politisk organisationsöversyn har skett och träder i kraft 2026. Sektorer och nämnder påverkas. Omvårdnadsnämnden byter namn till Stöd- och Omsorgsnämnden. Nämnden påverkas av att LSS flyttas till SON. Arbetsmarknads-och funktionsrättsnämnd avvecklas. Påverkar nuvarande sektor, men frågor om försörjningsstöd och arbetslöshetsfrågor flyttas till socialnämnden. Ny nämnd blir Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd. Nuvarande utbildningsnämnd byter namn till Förskole- och grundskolenämnden. Alkoholtillstånd flyttas till Samhällsbyggnadsnämnden.

Gävle – en äldrevänlig kommun, har under 2025 redovisat en enkät och utveckling av handlingsplanen. Lotsen har informerat i KPR. Den reviderade Handlingsplanen är beslutad i såväl Omvårdnadsnämnden som KS och var föremål för en bred remiss inför revisionen. Vi genomarbetade liggande förslag till handlingsplan mycket noggrant inför ett yttrande, som är mycket gediget. Förslaget till yttrande godkändes av SPF:s samrådsgrupp i november. Vi ser fram emot hur en reviderad handlingsplan för 2026 kan se ut. Vi ser även fram emot en utvärdering av Äldrevänlig Kommun via Sociala Hållbarhetsprogrammet, som vi fått information om. Socialt hållbarhetsboksutslut som innehåller både kvantitativ och kvalitativ analys av samhällsutvecklingen, indikatorer och genomförda insatser.

Tantjouren är ett projekt, som vänder sig till äldre personer som utsätts för våld i nära relationer. Projektet är treårigt med medel från Allmänna arvsfonden.

Syftet är att förebygga våld mot personer som är 65 år och äldre. Styrgupp och referensgrupp är äldre kvinnor med varierande yrkesbakgrund och samhällssektorer inklusive regionen och kommunen.

Genomförda insatser är utbildning för socialsekreterare och hemtjänstpersonal. Informationskampanjer i samarbete med Länstrafiken. Målgrupper är primärt äldre kvinnor och sekundärt yrkesgrupper som möter äldre personal i primärvården, tandvården, äldreboenden m.fl. Kontakt kan nås via tantjouren@blaklockan.com, rigmor@blaklockan.com

Rapport lämnades angående **Nattfasta** på kommunens särskilda boenden. Tiden får ej överskrida 11 timmar för kvällsmålet och första morgonmålet. Nattfastemätningar görs för att ej minska i vikt och för att förebygga fallskador. Resultatet av mätningen visade erbjuden nattfasta att 88 procent låg inom ramen för måltider. Externa utförare hade lägre faktisk nattfasta 48 totalt. Tips för förbättring är bl.a tidigarelagd morgonmedicin, kostombud på natten, att bjuda istället för att bara erbjuda, lämna kvar mat som kan ätas senare.

Hemtjänstindex för 2025. Information lämnas av Eva Älander. Gävle har index 70,6 att jämföra med rikssnittet 68,9, men har tappat i ranking till plats 121 av 290, i fjoL plats 105. Indikatorerna information 74(25), 53(24), 39 (23), bistånd 156,52, 28 utförande 165, 128, 152 och utveckling 138, 234 och 167. Vi har inte fått någon genomgång av ansvarig tjänsteperson ännu. En försämring på vissa indikatorer kan skönjas och vice versa. Vi ligger dock något över riksvärdet totalt.

Tandhälsovård på vård-och omsorgboenden, för personer som har tandvårdskort i form av N-intyg eller F-intyg är det regionen som finansierar i stället för Försäkringskassa. Intyg utfärdas av sjuksköterska i särskilt boende, av biståndshandläggare för dem som får hälso –och sjukvård i hemmet och personer som tillhör LSS. Alla boendeenheter i kommunen får årliga besök, mörkertal i hemtjänsten. Folktandvården har en buss med fullständig utrustning. Senast var den placerad i Bergby.

Gävle 26 01 17

Bo Bergstad

Catharina Hedin

Bengt Lindqvist

Annika Blomberg